

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA3 විභාගය - 2019 ජූලි

යෝජිත උත්තර
(AA35)

සංස්ථාපිත හා පුද්ගලික බඳුකරණය
(CPT)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540, පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශය

AA3 විභාගය - 2019 ජූලි
(AA35) සංස්ථාපිත හා පුද්ගලික බඳුකරණය
යෝජිත උත්තර

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතර (04) කි.
(මුළු ලකුණු 20)

A කොටස

01 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a)

පරිච්ඡේදය 02 - ආදායම් ප්‍රභවයන්

1. සේවා නියුක්ත ආදායම
2. ව්‍යාපාර ආදායම
3. ආයෝජන ආදායම
4. වෙනත් ආදායම්

(ලකුණු 02)

(b)

පරිච්ඡේදය 05 - බැඳීම් හා ක්‍රියාපටිපාටි

1. ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනයේ සාමාජිකයෙකු
2. නීතිඥවරයෙකු
3. ඒ තැනැත්තා විසින් නීතිපතා සේවයෙහි නියුක්ත කරගත් සේවකයෙකු
4. ශ්‍රී ලංකා බඳුකරණ ආයතනයෙහි සාමාජිකයකු
5. කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලැබූ සමාගම් (විගණකවරුන්ගේ) නියෝග යටතේ විගණකවරයෙකු ලෙස ලියාපදිංචි වී සිටින තැනැත්තෙකු
6. කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන වෙනත් පුද්ගලයෙකු
7. පුද්ගලයෙකු සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඔහුගේ ඥාතියෙකු
8. සමාගමක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ සමාගමේ ලේකම්
9. හවුල් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ හවුල්කරුවෙකු
10. පුද්ගල මණ්ඩලයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ පුද්ගල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු, දේශීය ආදායම් පනත යටතේ බලයලත් නියෝජිතයෙකු අදහස් වේ.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 05)

02 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 01 - බදුකරණය හැඳින්වීම

ආදායම් බදු අරමුණු සඳහා වාසික සමාගමක් වීමට,

- ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිය යටතේ සංස්ථාගත කර හෝ පිහිටුවා තිබීම
- එහි ලියාපදිංචි හෝ ප්‍රධාන කාර්යාලය ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටුවා තිබීම
- තක්සේරු වර්ෂයේ යම් අවස්ථාවක දී එම සමාගමේ කටයුතු කළමනාකරණය සහ පාලනය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කර තිබීම, අවශ්‍ය වේ.

AZZ Inc. බහුජාතික සමාගමේ පරිපාලිතය ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිය අනුව සංස්ථාගත කර ඇත. ඒ අනුව එම පරිපාලිතය 2018/2019 තක්සේරු වර්ෂයේ බදු අරමුණු සඳහා තේවාසික සමාගමක් වේ.

(මුළු ලකුණු 05)

03 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 06 - සංකල්ප සහ භාවිත කිරීම

(a)

පනතේ වගන්ති 84 අනුව වාසික තැනැත්තෙකු වන සිල්වාට ගෙවූ රු. 40,000/- සාප්පු කුලියෙන් 10%ක රඳවා ගැනීමේ බද්දක් අඩු කළ යුතුය.

පනතේ වගන්ති 85 අනුව වාසික තැනැත්තෙකු වන බදු උපදේශක රාජ්ට ගෙවූ රු. 75,000/- උපදේශන ගාස්තුවෙන් 5% ක් රඳවා ගැනීමේ බදු අඩු කළ යුතුය.

සනීපාරක්ෂක සේවාවන් සඳහා සී/ස ඊසී හෙල්ත් (පෞද්ගලික) සමාගමට ගෙවූ රු. 150,000/- ගෙවීම් කර ඇත්තේ වාසික පුද්ගලයෙකු හැර වෙනත් පුද්ගලයෙකුට බැවින් රඳවා ගැනීමේ බද්දට යටත් නොවේ.

(ලකුණු 03)

(b)

	අගය (රු.)	අනුපාතය	WHT
කුලිය	40,000	10%	4,000
උපදේශක ගාස්තු	75,000	5%	3,750
සනීපාරක්ෂක සේවා	150,000	තැනැත්තෙකු නොවන බැවින් වගකීමට නොබැඳේ.	-
			7,750

(ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)

04 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 05 - බැඳීම් හා ක්‍රියාමාර්ග

(a) වාරික ගෙවීම = $\frac{A-C}{B}$

A = ඇස්තමේන්තු කළ ගෙවිය යුතු බද්ද

B = වර්තමාන වාරිකය සමග ගෙවිය යුතු ඉතිරි වාරික ගණන

C = එම වාරිකයට පෙර කරන ලද බදු ගෙවීම්

ඒ අනුව, ගෙවිය යුතු වාරිකයක අගය = $\frac{750,000-300,000}{2}$ රු. 225,000

(ලකුණු 03)

(b) 2019 පෙබරවාරි 15

(ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය

05 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 04 - විවිධ ව්‍යවසායන් මත බදුකරණය

(a)

		රු.
ශුද්ධ ලාභය	=	12,100,000
එකතු කළා / (අඩු කළා)	=	
හවුල් රුවන්ගේ වැටුප් (1,440,000+1,200,000) – ඉඩ නොදේ.	=	2,640,000
ක්ෂය – ඉඩ නොදේ.	=	190,000
අඩුකළා:		
ක්ෂය දීමනාව	=	(175,000)
බදු සඳහා හවුල් ව්‍යාපාරයේ ආදායම	=	<u>14,755,000</u>

(ලකුණු 03)

(b)

හවුල් ව්‍යාපාරය විසින් ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීමේ බද්ද 8%	=	රු.14,755,000 *8%
	=	<u>රු.1,180,400</u>

(ලකුණු 02)

(c)

එක් එක් හවුල්කරුවාගේ හවුල් ව්‍යාපාරයේ ආදායම් කොටස	=	රු.(14,755,000-2,640,000)/2
	=	රු.6,057,500
ප්‍රවීන්ගේ ආදායම	=	රු.120,000*12+6,057,500
	=	<u>රු.7,497,500</u>
නිසාන්ගේ ආදායම	=	රු.100,000 *12 +6,057,500
	=	<u>රු.7,257,500</u>

විකල්ප උත්තරය

	ප්‍රවීන්	නිසාන්	එකතුව
හවුල්කරුවන්ට ගෙවූ වැටුප්	1,440,000	1,200,000	2,640,000
ඉතිරි ලාභය	6,057,500	6,057,500	12,115,000
ලාභ කොටස	7,497,500	7,257,500	14,755,000
WHT @ 8%	599,800	580,600	

(ලකුණු 08)

(d) එක් එක් හවුල්කරු වෙනුවෙන් පවතින රඳවා ගැනීමේ බදු

ප්‍රචිත් $= \text{රු.} 1,180,400 \times \frac{7,497,500}{14,755,000}$
 $= \text{රු. } \underline{\underline{599,800}}$

නිසාන් $= \text{රු.} 1,180,400 \times \frac{7,257,500}{14,755,000}$
 $= \text{රු. } \underline{\underline{580,600}}$

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 10)

06 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 07 - ව්‍යාපාර බදු

(a)

සී/ස රන්සළු එන්ටර්ප්‍රයිසස් (පෞද්.) සමාගමේ
 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා
 ගෙවිය යුතු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද

රු.

පිරිවැටුම	
අත්යන්ත්‍ර සාරි විකිණීම (8,340,000 x 2%)	166,800
දේශීයව මිලට ගත් අයිතම විකිණීම (5,340,000 x 50% x 2%)	53,400
මැෂිම විකිණීම - බද්දට යටත් නොවේ.	220,200
අඩුකළා: යෙදවුම් බදු	
ආනයනික අමුද්‍රව්‍ය	(126,000)
දේශීයව මිලට ගත් අයිතම - බද්දට යටත් නොවේ	
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුවට ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද	94,200
අඩුකළා: මාසික වාරික ගෙවීම	(50,000)
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද	44,200

(ලකුණු 06)

(b) 2019 ජනවාරි 20

(ලකුණු 01)

(c) ආර්ථික සේවා බද්ද (ESC)

න්ෂපාදනය කළ		8,340,000	0.5%	41,700
තොග සහ ස්ලේචර		5,340,000	0.5%	26,700
යන්ත්‍ර චක්ෂම	වගකීමට යටත් නොවේ			
ගෙවිය යුතු ආර්ථික සේවා බද්ද				68,400

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 10)

07 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a)

පරිච්ඡේදය 07 - ව්‍යාපාර බදු

නිමවුම් බද්ද					
බද්දට යටත් සැපයුම්	6,084,000	15%		912,600	
අත්හිටවූ සැපයුම්	1,716,000	15%		257,400	
	7,800,000				1,170,000
යෙදවුම් බද්ද					
අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම මත				843,000	
ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් පාවිච්චි කරන මෝටර් කාර් රථය අලුත්වැඩියා කිරීම මත	භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයීමට සම්බන්ධ නොවන බැවින් බදු බැර ඉල්ලුම් කළ නොහැක.	ඉඩ නොදේ.		-	
				843,000	
ඉඩදෙන යෙදවුම් බද්ද					
SVAT ක්‍රමය යටතේ සැපයීම්වලට අදාළ	1,716,000	843,000			
	7,800,000		185,460		
ඉහත අයිතමයට අයත් නොවන (843,000-185,460)		657,540			
නිමවුම් බද්දෙන් 100% සීමාවන අඩු අගය		912,600			
ගෙවිය යුතු බද්ද			657,540	843,000	843,000
අඩුකළා: SVAT බැර වුවුණද					327,000
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද					(257,400)
					69,600

(ලකුණු 07)

(b)

පරිච්ඡේදය 07 - ව්‍යාපාර බදු

බදු ඉන්වොයිසියක ඇතුළත් විය යුතු විස්තර:

1. සැපයුම්කරුගේ නම, ලිපිනය හා ලියාපදිංචි අංකය.
2. සැපයුම ලැබූ තැනැත්තාගේ නම සහ ලිපිනය.
3. බදු ඉන්වොයිසි පත්‍රය නිකුත් කළ දිනය හා එහි අනුක්‍රමික අංකය.
4. සැපයුම කළ දිනය හා භාණ්ඩ හා සේවාවල විස්තර.
5. සැපයුමේ ප්‍රමාණය / පරිමාව
6. සැපයුමේ වටිනාකම, අයකළ බද්ද හා සැපයුම සඳහා වූ ප්‍රතිශ්ඨාව සහ
7. එහි හොඳින් පෙනෙන ස්ථානයක "බදු ඉන්වොයිසිය" යන වචන දක්වා තිබීම

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය

08 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 03 - වාසික පුද්ගලයන් සහ සමාගම් සඳහා බදුකරණය

සහස්‍රා ඉන්ටර්නැෂනල් (පෞද්ගලික) සමාගම
2018/2019 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම

				+	-
				රු.	රු.
ව්‍යාපාර ආදායම	සටහන 01				63,923,250
ආයෝජන ආදායම	සටහන 02				350,000
තක්සේරු වන ආදායම					64,273,250
අඩුකළා: සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම්					
පරිත්‍යාග - අපි වෙනුවෙන් අපි					(1000,000)
බදු අයවන ආදායම					63,273,250
බදු වගකීම - 28%					177,165,510
බදු බැර					
ගෙවූ ආර්ථික සේවා බද්ද					(2,828,750)
රඳවා ගැනීමේ බදු					(17,500)
ස්වතක්සේරු ගෙවීම් / කාර්තු වශයෙන් ගෙවූ වාරික					(8,000,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි ආදායම් බද්ද					6,870,260

සටහන 01: ව්‍යාපාර ආදායම ගණනය

බදු පෙර ලාභය / ශුද්ධ ලාභය

ශුද්ධ ලාභය				64,356,980
අඩුකළා:				
ස්ථාවර තැන්පතු මත පොලී	ආයෝජන ආදායම		350,000	
ලාභාංශ ආදායම	ආයෝජන ආදායම		122,980	
බෙදාහැරීමේ වැන් රථය විකිණීමේ ලාභය			84,000	
පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම				764,000
ක්ෂය				4,876,000
අපි වෙනුවෙන් අපි අරමුදලට කළ පරිත්‍යාග				1,000,000
දඩ		ඉඩ නොදේ.		53,500
විදේශ සංචාර වෙනුවෙන් දැරූ වියදම්		ඉඩ නොදේ.		800,000
සංග්‍රහ වියදම්		ඉඩ නොදේ.		225,000

ප්‍රචාරණ - දේශීය මාධ්‍ය	ආදායම් ඉපදවීම සඳහා දැරූ බැවින් සම්පූර්ණයෙන් ඉඩ දේ.			
ප්‍රචාරණ - සේවා බඳවා ගැනීම්	ඉඩ දේ.			
අඩමාන ණය වෙන් කිරීම	ඉඩ නොදේ.			500,000
බොල්ණය	ඉඩ දේ.			
ක්ෂය දීමනාව				
යන්ත්‍රෝපකරණ	1,200,000	2018/19	20%	240,000
ලොරි රථ	4,000,000	2018/19	20%	800,000
පරිගණක	435,000	2018/19	20%	87,000
කාර්යාල උපකරණ	477,000	2016/17	33 1/3%	159,000
පරිගණක	265,000	2016/17	25%	66,250
යන්ත්‍රෝපකරණ	2,475,000	2016/17	33%	825,000
බෙදාහැරීමේ වැන් රථය	ඉවත් කරන වර්ෂය සඳහා ක්ෂය දීමනාව නොලැබේ.			
මෝටර් රථය - ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී	ඉවත් කරන වර්ෂය සඳහා ක්ෂය දීමනාව නොලැබේ.			
ලොරි රථය ඉවත් කිරීම				
පිරිවැය		2,400,000		
ඉල්ලුම් කළ ක්ෂය දීමනාව (2,400,000*20%*2)	2,400,000*20 %*2	(960,000)		
කපා හල අගය		1440,000		
විකුණුම් ප්‍රතිෂ්ඨාව		(1,200,000)		
ඉතිරි දීමනාව (ඉවත් කිරීමේ අලාභ)			240,000	
			2,974,230	72,575,480
ඉදිරියට ගෙනා අලාභ				(5,678,000)
ව්‍යාපාර ආදායම				<u>63,923,250</u>
සටහන 02- ආයෝජන ආදායම් ගණනය				
ස්ථාවර තැන්පතු පොලිය				
ලාභාංශ ආදායම	නිදහස්			350,000
ආයෝජන ආදායම				<u>350,000</u>

(මුළු ලකුණු 25)

09 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 03 - වාසික පුද්ගලයන් සහ සමාගම් සඳහා බදුකරණය

සරලා මහත්මිය
2018 / 2019 තක්සේරු වර්ෂය
ආදායම් බදු ගණනය

වැටුප් (රු.200,000*12)		2,400,000	
ප්‍රවාහන දීමනාව (රු.35,000*12)		420,000	
ප්‍රසාද දීමනා		200,000	
නවාතැන් සඳහා වටිනාකම (රු.50,000*12)		600,000	
දුරකථන බිල් (රු.64,000*50%)		32,000	
EPF,ETF – නිදහස්			
තෘත - 10වන අවුරුද්ද		<u>100,000</u>	3,752,000
ආයෝජන ආදායම			
පොලී ආදායම			
-ස්ථාවර තැන්පතු WHT ගෙවා ඇත. වගකීමට යටත් නොවේ.			
-යහළුවෙකුට දුන් ණය		100,000	
කුලී ආදායම			
දළ කුලිය (රු.45,000*12)	540,000		
අඩුකළා: වියදම් - වරපතම් (රු.250,000*25%)	<u>(62,500)</u>	477,500	
ලාභාංශ ආදායම			
ලාභාංශ - 10% රඳවා ගැනීමේ බද්දට යටත් ලැයිස්තුගත සමාගම්වලින් ලද ලාභාංශ	අවසාන බදු	-	
			<u>577,500</u>
			4,329,500
මුළු තක්සේරු කළ හැකි ආදායම			
අඩුකළා: සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම් හා සහන			
සුදුසුකම් ලබන පෞද්ගලික දීමනාව		(500,000)	
සේවා නියුක්ති ආදායම සඳහා දීමනාව		(700,000)	
දළ කුලියෙන් 25%		(135,000)	
රජයට කළ පරිත්‍යාග		<u>(100,000)</u>	(1,435,000)
බදු අය කළ හැකි ආදායම			2,894,500
බදු වගකීම			
600,000 4%		24,000	
600,000 8%		48,000	
600,000 12%		72,000	
600,000 16%		96,000	
494,500 20%		<u>98,900</u>	
			338,900
අඩුකළා: බදු බැර			
ස්වකක්සේරු ගෙවීම්			(50,000)
උපයන විට ගෙවීම් බද්ද			(190,720)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද			98,180

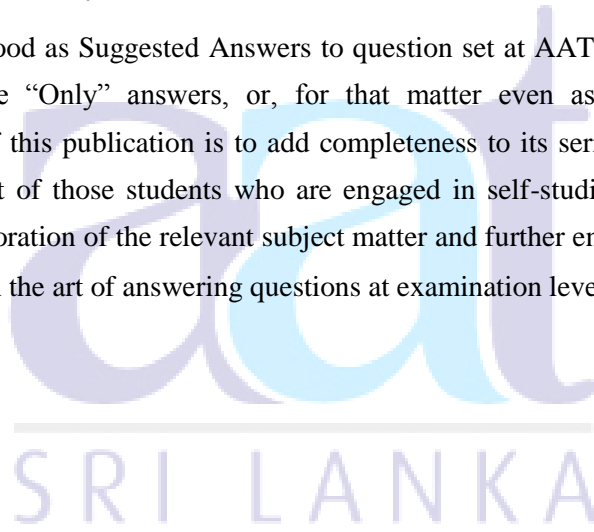
(මුළු ලකුණු 25)

C කොටසෙහි අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2019 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)